

Sairaalatekniikan päivät Jyväskylässä 7-8.2.2006

Kilpailuta oikein - muutokset ja ongelmat hankintalainsäädännön soveltamisessa

Paviljonki 8.2.2006

Vesa Haapamäki
hankintajohtaja
Jyväskylän kaupunki

8.2.2006

1

Esityksen teemat

Uudistuvan hankintalain näkökulma

- Keskeiset tavoitteet
- Oikeuskäytännöstä johtuvat uudistukset
- Kilpailuttamismenettelyt
- Tarjouspyynnön tekeminen ja sisältö
- Tarjoajan ja tarjouksen valinta

8.2.2006

2

Julkisten hankintojen keskeiset säädökset

- Voimassa oleva hankintalainsäädäntö
 - Laki julkisista hankinnoista
 - Asetus kynnysarvot ylittävistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä rakennusurakoista
- Oikeuskäytäntö
 - EY –tuomioistuimien
 - Korkein hallinto-oikeus
- Uudet hankintadirektiivit 2004
 - Hankintalaki 2006
 - Direktiivien voimaansaattamisaika päättyi 31.1.2006
 - KTM: Direktiivistä johtuvia säädöksiä noudatettava hankinnoissa mm. valintakriteerien painoarvojen osalta

8.2.2006

3

Lakiuudistuksen valmistelu (1)

- Hankintalain uudistusta valmisteleva työryhmä
 - KTM asetti hankintalakityöryhmän 11.9.2003
 - Työryhmän tehtävänä on laatia ehdotus julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön uudistamisesta hallituksen esityksen muotoon, jolloin huomioitava erityisesti
 - Hankintojen direktiiviuudistuksen edellyttämät muutokset
 - Oikeuskäytännön edellyttämät muutokset
 - Direktiivien soveltamisalan ulkopuolella olevien kilpailutusta koskevien säädösten yksinkertaistaminen
 - Työryhmän työskentely päätökseen marraskuussa 2004
 - Lakiehdotuksella saatetaan voimaan alkuvuonna 2004 hyväksytyt hankintadirektiivit
 - Suomen määrä-aika voimaan saattamiselle päättyi 31.1.2006

8.2.2006

4

Kansallinen kynnyсарvo (1)

- Uuden, kansallisen kynnyсарvon мäärittely
 - Hankintalakia ei enää sovellettaisi kansallisen kynnyсарvon (Työryhmän ehdotus: 20.000 euroa tavaroissa ja palveluissa, 100.000 euroa urakoissa) alittaviin hankintoihin
 - Keskeisenä ajatuksena kynnyсарvon säättämiselle oli saatava vähäinen hyöty kilpailuttamisesta suhteessa syntyviin kustannuksiin
 - Riskinä hankintojen pirtaloiminen tarpeettomasti kilpailuttamisvelvollisuuden välttämiseksi
 - Ei valitusoikeutta markkinaoikeuteen
 - Kansallisen kynnyсарvon ylittävät hankinnat kilpailutettava hankintalain mukaisesti
 - Hankinnoista julkaistava aina ilmoitus, erillinen internet pohjainen ilmoituskanava
 - Avoimuusperiaatteen voimaansaattaminen

8.2.2006

5

Uusia hankintamenettelyitä (1)

- Puitejärjestely
 - Selkeämpää säätelyä puitesopimusten käyttöön
 - Kilpailutus avoimella tai rajoitetulla menettelyllä
 - Yksi tai useampia toimittajia
 - Tavara- ja palveluhankinnoille
 - Sopimuksessa sovitaan
 - Kaikista kaupan ehdoista tai
 - Kilpailutetaan yksityiskohtaiset ehdot tapauskohtaisesti

8.2.2006

6

Uusia hankintamenettelyitä (2)

- Puitejärjestely
 - Kilpailullinen neuvottelumenettely
 - Monimutkaiseen hankintoihin
 - Vuoropuhelu tarjoajien kanssa
 - Vuoropuhelun päätyttyä lopullinen tarjous
 - Dynaaminen hankintajärjestely
 - Sähköinen huutokauppa
- Avoin ja rajoitettu menettely edelleen pääasiallisia hankintatapoja

8.2.2006

7

Neuvottelumenettelyn käyttömahdollisuuksia laajennetaan

- Neuvottelumenettelyn käyttömahdollisuuksia laajennetaan
 - Neuvottelumenettelyn käyttö mahdolliseksi kaikissa tavara- ja palveluhankinnoissa, joiden ennakoitu kokonaisarvo on alle 50.000 euroa sekä rakennusurakoissa, joiden kokonaisarvo alle 500.000 euroa
 - Kilpailullisen neuvottelumenettelyn, sähköisen huutokaupan, dynaamisen huutokaupan ja puitejärjestelyiden käyttö EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen perusteiden mukaisesti
 - Erityisesti Sosiaali- ja terveyspalveluissa, esim.
 - valtakunnallisesti ja alueellisesti keskitettävissä sosiaali- ja terveyspalveluiden hankinnoissa
 - monialaista erityisosaamista edellyttävissä hankinnoissa
 - monivammaisten henkilöiden kuntouttaminen

8.2.2006

8

Tarjouspyynnön sisältö (1)

- Uusi hankintalaki asettaa vaatimuksia myös tarjouspyynnölle
 - Tarjouspyyntö tehtävä kirjallisesti
 - Suullinen tarjouspyyntö sallittu vain poikkeustilanteissa
 - Laadittava niin selväksi, että tarjoajat voivat sen perusteella antaa yhteismitallisia ja keskenään vertailukelpoisia tarjouksia
 - Tarjousten voimassaoloaika
 - Ilmoitettava tarjouksen valintaperuste tai kokonaistaloudellista edullisuutta käytettäessä tarjouksen valintakriteerit

8.2.2006

9

Tarjouspyynnön sisältö (2)

- Tarjouspyynnössä/hankintailmoituksessa oltava mm. seuraavat tiedot:
 - Viittaus julkaistuu hankintailmoitukseen
 - Määrä-aika tarjouksen tekemiselle
 - Vaatimukset koskien ehdokkaiden tai tarjoajien taloudellista asemaa, teknistä kelpoisuutta ja ammatillista pätevyyttä
- Tarjouspyynnössä tai hankintailmoituksessa oltava myös muut tiedot, joilla on merkitystä hankintamenettelyssä ja tarjouksen tekemisessä:
 - hankinnan kohteen määrittely ja laatuvaatimukset
 - tekniset eritelvät
 - vaihtoehtojen sallittavuus
 - tärkeimmät sopimusehdot

8.2.2006

10

Tarjoajan ja tarjouksen arviointi (1)

- Yleistä tarjoajien ja tarjousten valinnasta
 - Tarjousmenettelyn vaiheittaisuus selvemmin esiin
 - Tehtävä selvä ero tarjoajien soveltuvuuden arvioinnin ja tarjousten vertailun välille
 - Valintakriteerien tulee liittyä hankinnan kohteeseen eivätkä saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta
 - Valintakriteerit eivät saa olla syrjiviä
 - Kriteereillä tulisi pääsääntöisesti olla taloudellista merkitystä hankintayksikölle
 - Oltava objektiivisia
 - Kustannuksille annettava riittävä painoarvo

8.2.2006

11

Tarjoajan ja tarjouksen arviointi (2)

- Tarjoajien ja tarjousten valinta, EU-kynnysarvon alittavat hankinnat
 - Tarjouksen valintaperuste tulee olla hinnaltaan halvin tai kokonaistaloudellisesti edullisin
 - Käytettäessä valintaperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta, myös arvioinnissa käytettävät valintakriteerit on ilmoitettava tärkeysjärjestyksessä hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä
 - Erityistä asiantuntemusta, ammattitaitoa ja henkilökohtaista palvelusuoritusta edellyttävissä hankinnoissa voidaan tarjousten valinnassa huomioida henkilöstön kelpoisuuden vähimmäisvaatimukset ylittävä pätevyys, kokemus ja ammattitaito

8.2.2006

12

Tarjoajan ja tarjouksen arviointi (3)

- Tarjoajien ja tarjousten valinta, EU-kynnysarvon ylittävät hankinnat
 - Käytettäessä valintaperusteena kokonaistaloudellista edullisuutta, valintakriteerit ja niiden suhteellinen painotus on ilmoitettava hankintailmoituksessa tai tarjouspyyntöasiakirjoissa
 - Painoarvot voidaan ilmaista myös ilmoittamalla kohtuullinen vaihteluväli
 - Jos suhteellisen painotuksen ilmoittaminen ei mahdollista, kriteerit ilmoitettava tärkeysjärjestyksessä
 - Valintakriteereinä ei saa käyttää tekijöitä, jotka liittyvät tarjoajien ominaisuuksiin